

**MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ**
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

Dot. zdarzenia nr: 216/12

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący posiedzenia, Z-ca przewodniczącego

Komisji:	mgr inż. pil. Andrzej Pussak
Członek Komisji:	dr inż. pil. Dariusz Frątczak
Członek Komisji:	mgr inż. pil. Bogdan Fydrych
Członek Komisji:	mgr inż. pil. Jerzy Kędziński
Członek Komisji:	mgr inż. pil. Waldemar Targalski
Członek Komisji:	dr n. med. Jacek Rożyński
Członek Komisji:	dr inż. Stanisław Żurkowski

W dniu 09 maja 2012 r., podczas posiedzenia Komisja rozpatrywała przedstawione przez Zakładową Komisję Badania Zdarzeń Lotniczych, Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o, wyniki przeprowadzonego badania zdarzenia lotniczego samolotu M 28, znaki rozpoznawcze SP-DDA, które wydarzyło się w dniu 25 marca 2012 r., na lotnisku Goose Bay (CYJR).

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

W dniu 25 marca 2012 roku podczas wykonywania procedury uruchamiania silników na lotnisku Goose Bay (CYJR) przed startem do Kuujjuag (CYVP) silnik prawy nie uruchomił się. Załoga przerwała czynności lotnicze związane z planowanym przelotem i dokonała przeglądu samolotu stwierdzając pod prawym silnikiem plamę oleju. Po otwarciu maski prawego silnika stwierdzono wyciek oleju, spod wlotu do sprężarki i jego śladową ilość na sądzie zbiornika olejowego.

Dnia 26 marca 2012 roku wykonano prace na prawym silniku i ponowiono próbę jego uruchomienia, która się nie powiodła. Następnego dnia sprawdzono instalację paliwową i wstępnie oceniono, że jest niesprawne FCU (jednostka sterująca paliwem). Ze względu na niską temperaturę oraz porywisty wiatr (-20°C) samolot wciągnięty został do hangaru celem ogrzania. Wykonano sprawdzenie układu zapłonowego, filtrów paliwa oraz odpowietrzono instalację paliwa sugerowaną przez mechaników kanadyjskich eksploatujących silniki PT-6A w niskich temperaturach na obszarze Kanady.

W dniu 27 marca 2012 roku samolot został wyholowany na zewnątrz hangaru gdzie wykonano uruchomienie silników zgodnie z procedurą. Silnik prawy podjął pracę, a jego parametry podczas próby naziemnej były zgodne z warunkami technicznymi.

Działając na podstawie ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r., Nr 100, poz. 696 z zm.), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych przyjęła ustalenia wyżej wymienionego podmiotu i uznała, iż:

- **Prawdopodobną przyczyną wyrzucenia nadmiernej ilości oleju z silnika było zacięcie zaworu bocznikowego oleju.**
- **Prawdopodobną przyczyną nie uruchomienia prawego silnika, było zapowietrzenie instalacji paliwowej silnika prawego, lub woda w paliwie, która przy niskiej temperaturze mogła utworzyć korek z lodu w paliwowych przewodach zasilających agregaty paliwowe silnika.**

A także akceptuje następujące **zastosowane zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:**

- Omówiono z obsługą naziemną Polskich Zakładów Lotniczych w Mielcu potencjalną przyczynę zaistniałego incydentu, zwracając uwagę na zapisy w Instrukcji Obsługi technicznej Silnika PT6A-65B, dotyczące usuwania podobnych niesprawności instalacji paliwowej i olejowej silnika.
- Sprawdzono procedury i instrukcje wewnętrzne Wydziału Startu Polskich Zakładów Lotniczych w Mielcu, dotyczące przygotowania do lotów statków powietrznych, zwracając szczególną uwagę na pobieranie próbek paliwa ze statku powietrznego typu M28, przed lotem po dłuższym postoju z zatankowanym paliwem.
- Sprawdzono znajomość procedur i instrukcji oraz pobierania paliwa (odstoju) przez mechaników obsługi naziemnej M28.

Oraz propozycje zmian systemowych:

- W procesie szkolenia teoretycznego i praktycznego załóg oraz obsługi naziemnej M28 zwrócić uwagę na zaistniały incydent.

Podpisy Komisji

Z-ca przewodniczącego Komisji: Andrzej Pussak

podpis na oryginale

Członek Komisji: Dariusz Frączak

podpis na oryginale

Członek Komisji: Bogdan Fydrych

podpis na oryginale

Członek Komisji: Jerzy Kędziński

podpis na oryginale

Członek Komisji: Waldemar Targalski

podpis na oryginale

Członek Komisji: Jacek Rożyński

podpis na oryginale

Członek Komisji: Stanisław Żurkowski

podpis na oryginale